

27977 No 11

Numărul 12 Lei.

Anul XXXVI.

Sibiu, 6 Ianuarie 1934.

Nr. 1.

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru coope: active, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□□□□□□□□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

† Ion G. Duca. — Anul nou. — Înțelesul anului nou. — Lichidarea datoriilor agricole. — Efectele legii conversiunii. — Jurisprudență fiscală. — *Cronica*: Către on. abonați. — Necrolog. — Un comunicat al Asociației naționale a purtătorilor francezi de valori mobiliare.

† Ion G. Duca.

Primul Ministru Ion G. Duca a fost victima unui atentat odios pierzându-și viața în slujba țării.

„Solidaritatea” asociația băncilor românești din Ardeal și Banat stă înmărmurită în fața acestui eveniment dureros, participând la doliul Țării, guvernului și a familiei. Pierderea este cu atât mai mare cu cât dispărutul om de stat a fost dintre puținii, chiar foarte puținii, conducători ai țării, cari pot să infrunte greutățile vremii în guvernarea iubitei noastre Patrii. Pentru noi, pentru băncile noastre, pierderea este mai grea pentrucă Ion G. Duca a fost și un distins economist, care de sigur ținând seamă de toți factorii economici a țării, de interesele lor, a știut să aprecieze și importanța creditului și deci a băncilor, chiar în vederea promovării intereselor țărănimii. Cariera sa a început-o ca director general al Băncilor populare, cunoscând astfel structura institutelor financiare.

Să sperăm însă că acest eveniment tragic, un început de anarhie — așa de străină firii neamului nostru, dar care încă de câțiva ani s'a furișat în legiurile economice, — va însemna schimbarea mentalității tuturor.

Anul nou.

A mai trecut un an de chinuri și suferințe fără sfârșit. Numărăm anii ca și cum numără robii, din temnițe grele, doritori de a-și recâștiga libertatea.

Aruncând o privire asupra ultimilor doi ani, ne îngrozim; iar nizuindu-ne să privim în viitor, căutând măcar acolo o speranță de care să legăm trufia noastră existență, oricâtă crezare am da promisiunilor noului Guvern, nu ne putem încuraja îndeajuns. Suntem demoralizați de atâtea lovituri nedrepte, pe cari le-am primit, tocmai dela aceia dela cari așteptam încurajare și oerotire.

Băncile românești din provinciile de dincoace de Carpați, piloții pe care se răzima întreagă structura economică românească, atât de obidită din trecutul robiei politice, azi sunt ruinate și părăsite. Sub guvernarea trecută, în care aveam cel mai mare număr de personalități, care ne cunosc trecutul glorios și nevoile prezentului, speram o îndreptare a situației ce ne-a creat-a Legea conversiunii. Nu s'a făcut ceea ce așteptam. În plus băncile sunt și azi obiectul tu-

Biblioteca Uni... 313 35

turor calomniilor și nedreptăților. Grație furiei demagogice, ocupația de director de bancă, atât de distinsă pe vremuri, a ajuns azi între ultimele, — în ochii publicului mare, atât de desorientat și incapabil de a judeca obiectiv lucrurile. Azi ești expus să auzi obrăznicile tuturor analfabeților și a nespălaților. Spiritul anarhic se propagă nu numai în pătura fărănească, ci și în puzderia de intelectuali, pregătiți pentru cariere de consum, rămași însă fără posturi, ca urmare a crizei economice acute, agravată prin lovitură dată băncilor, cari nu mai pot acorda credite. Acești intelectuali, năpădesc asupra bugetului fărăi secătuit și ei, și dacă nu pot ajunge la posturi la stat, — și e fatal să nu poată ajunge cu toții, — devin fermenții cei mai primejdioși în aceste vremuri de adânci prefaceri. Acești intelectuali, chiar dacă ar avea înțelepciunea, de a se reîntoarce la vatra părintească, la safele, cari ni i-au livrat, — azi nu pot, pentru că agricultura nu-i mai poate întreține, fiindu-i compromisă rentabilitatea. Am ajuns astfel într'un cerc vicios, și nu știm unde vom ajunge între astfel de împrejurări.

Dacă aruncăm o ochire asupra Europei, constatăm, că prefutindenii s'au înscăunat la conducerea treburilor obștești oameni, cari umblă, cum se spune „cu capu 'n mână“. Oameni, cari nu au nimic de pierdut din nici un punct de vedere. Extremiștii prefutindenii sunt primiți cu brațele deschise de mulțimea sbiciuită de atâtea suferințe. Cu toții mergem, cu ochii închiși, spre prăpastie. Fi-va oare în stare omenirea să-și revină în fire, ori mergem spre un desnodământ fatal, pentru a ispăși toate greșelile și prostiile făcute. La tot cazul intrăm într'o zodie extrem de primejdioasă și complicată, grație lașității celor datori de a îndruma omenirea pe drumuri bune, și a imperfecțiunii civilizației europene, care a deviat prea mult de pe linia indicată de natură. Îngâmfarea și prostia colectivă și individuală își fac de cap.

Cu aceste sentimente intrăm într'un an nou, care deși începe Lunia — fără să fim superstițioși, — pare că totuși va aduce omenirii emoții necunoscute. Și atunci în sguduirea generală, micile noastre suferințe, vor dispărea ca un picur de apă în marea cea necuprinsă.

Băncile, cari în trecut au ajutat la cucerirea de proprietăți rurale și urbane, — cari au ridicat o pleiadă de intelectuali, negustori și meseriași; cari au dat pâine la atâtea familii românești, scutindu-le de primejdia maghiarizării; cari au jertfit sume importante pentru scopuri culturale și naționale; cari au scos la iveală din toate așunzișurile și redat circulației productive toate economiile românești; cari au sprijinit bisericile și școlile, și cari au făcut singurele adevărate politici de emancipare economică, — aceste bănci au ajuns azi de bajocura tuturor. Legea conversiunii a înstrăinat de ele deponenții și constrânge azi pe tot omul care va fi reușit să-și adune vre-un ban alb pentru zile negre, ca sau să-l ascundă după obiceiul medieval, sau să-l cheltuiască. Ei deponenții, nu merită ocrotire, dar cei risipitori și fără scrupule da; căci așa prețind interesele superioare ale prăpădului general.

Cum vedeți iubiți cetitori suntem pesimiști. Dar oare putem fi alțcum?

VBAX.

Înțelesul Anului nou.

Omul nu poate pătrunde trecutul decât prin prisma mărturiilor scrise. Ori acestea, sunt ele înșile legate de timp. Dovezi scrise pentru a cunoaște istoria omenirii dela primele sale începuturi, nu ne va fi dat să găsim niciodată.

De aceea nici nu putem scruta adânc trecutul. Cel îndepărtat s'a stins cu mărturiile cu tot. Astfel nu putem ști, nici ce însemnătate avea Anul nou pe acele vremuri. Cel mai apropiat trecut ne oferă pe ici pe colo după cum s'a caracterizat însași epoca, dovezi de o mai accentuată sau de o mai slabă însemnătate. Cărțile povestesc multe și de toate, înșirând amănunte variate și deosebite, cari produc după caz, plăcere sau teamă, admirație sau aversiune. Dacă însă nu cunoaștem amănuntele epocii anterioare Nașterii lui Christos de un lucru suntem siguri și anume: că acest eveniment a fost de o însemnătate covârșitoare pentru viața morală și chiar materială a omenirii. Christos prin nașterea și botezul

său, a despărțit două epoci, cu totul deosebite una de alta. Astfel dela vechea morală romană și mai cu seamă greacă sau ateniană, care propaga dinte pentru dinte și ochi pentru ochi, Messia a propagat blândețea și iertarea nu numai față de ceice ne-au făcut bine, ci chiar față de ceice ne-au făcut rău. Aici a constatat marea răsturnare de principii după care se conducea societatea până atunci, față de cele cari au prins de atunci înainte. În sensul acesta epoca inaugurată de Nașterea lui Christos a făcut noutate, iar de atunci încoace comemorarea evenimentului se face sub lumina aceluiași tainice îndrumări. Anul nou nu este deci numai începutul unui nou șir de zile, săptămâni și luni, ci mai cu seamă un eveniment dominant, care caracterizează secolele și le va caracteriza și de-acum înainte prin îndrumarea nouă a vieții pe care omenirea a câștigat-o, ca pe cel mai mare bun material și moral.

Dacă evenimentul acesta a înțeles viața — viața în sensul larg al cuvântului — popoarele au înțeles măreția sărbătorii fiecare în felul lui. De aceea, într'un lung șirag de fapte ele au contribuit, ca înțelesul sărbătorii să se amplifice prin înseși faptele lor, creând pe lângă Anul nou creștinesc și general și unul național.

Dealtfel sărbătoarea își are înțelesul ei numai sub această prismă de vedere, căci în cadrul măreției învățăturilor pe cari le-a lăsat cel mai mare proroc al omenirii, fiecare popor trebuia să tindă să creșteze începuturile anilor ce s'au scurs și se vor scurge, prin înfăptuiri deosebite. Ar fi să ne îndemnăm la parabola talanților, atunci când se pretinde ca în marea îndrumare pe care a lăsat-o Christos ca o caracterizare a anului nou, fiecare popor să se străduiască să-și facă el însuși o caracterizare, un motiv de sărbătoare, pentru a venera munca constructivă pe care a depus-o și pentru a se hotărî la alta și mai rodnică de acum înainte.

Ar fi deci cazul să creștăm aici care a fost marea trăsătură, care a constituit opera de sărbătorire a fiecărui An nou, pentru fiecare popor în parte. N'o vom face însă. Ne vom mulțumi să înregistrăm

ostenelile noastre făcute de-a lungul veacurilor pentru a marca acest eveniment.

Desigur ca am avut o activitate de acest gen. Atât cât ne-au ajutat puterile, fiecare zi de întâi Ianuarie din cei o mie de ani câți s'au scurs dela nașterea noastră ca popor, a avut însemnătatea ei, mai mare sau mai mărunță. Iar activitatea de a inaugura Ani noi, a culminat cu evenimentul de-acum cinsprezece ani, când s'au realizat și cele mai neașteptate aspirațiuni.

Evenimentul dedea cele mai înfloritoare speranțe. El se credea a fi începutul unei lungi ere constructive în care marcarea anilor să se facă prin creațiuni demne de un augur așa de strălucit. Dar se pare că tocmai aici a stat începutul trândăviei, căci evenimentul menționat ne-a îmbătat cu gloria sa fermecătoare. De atunci încoace câțiva ani nu s'au terminat banchetele la care fiecare se înfrupta la nesfârșit, nu s'au sistat potlogăriile și astfel prin nimic nu s'a înțeles viața națională. Iar când a izbucnit criza așa de neașteptată, s'a produs un mare semn de întrebare, un fel de avertisment prin biciu de foc, care ne pune în fața realității.

Normal ar fi fost ca unirea națională, să o consolidăm pentru fiecare an nou cu alte trainice înfăptuiri. Ni se deschidea în față un câmp de largă activitate, în cuprinsul căruia totul era de înfăptuit. În loc să ne facem un program, pentruca fiecare an nou să ne găsească cu o operă constructivă nouă în desfășurare, ne-am lăsat seduși de vraja banchetelor. În loc să ne oțelim puterile, ne-am lăsat ademeniți de protecția virtuală pe care trebuia să ne-o dea colectivitatea; în loc să ne întărim poziția noastră ca popor, pentruca toată lumea să știe ce însemnează anul nou al Românilor, ne-am expus unei situațiuni care ne amenință mereu însași ființa noastră și ne supune la destrămare, toată opera care a caracterizat anii noi, ai întregului nostru trecut.

Nu e cazul să înșirăm ce am înfăptuit, căci poate am avea prea puține de spus. Este însă mai ușor să înregistrăm aici ce am distrus, pentrucă am face un lung pomelnic al nesocotinței. Naționa-

licește ne-am sbătut în spasaturi, pentru că să nu ne putem găsi nici astăzi adevărata directivă. Am oscilat în frivolități atingând aproape toate extremele și ocolind toată cea mai preferabilă cale. Economiceste, ne-au surprins atât de crud evenimentele de câțiva ani de zile. Cu un organism slăbit din război și prea neîncăpător pentru a cuprinde toată activitatea câtă trebuia să se desfășoare în noile hotare, am căutat să rezistăm. Și pare că la un moment dat, lucrurile luaseră o întorsătură favorabilă. Munca se plasa, banul rentă, capitalul producea, toate elementele economiei noastre porniseră la o acțiune, care era propriu zis în afară de puterile noastre de dirijare. Asistam inerți la evenimente pe cari nu le puteam domina. Și cu iluzia că lucrurile vor continua în acest ritm până la nesfârșit, ne-am dat drumul pe povârniș. Panta n'a fost de prea lungă durată. La capul ei, buimăciți, făcându-ne socoteala și căutându-ne orientarea, am constatat cu perplexitate toată artificialitatea eșafodajului pe care ne angajaserăm și am rămas complet desorientați. Incoț'o era scăparea? Nimeni n'a știut s'o spună, sau cel puțin nimeni n'a îndrăznit s'o declare cu adevărat.

Așa am pornit apoi la vaiete și sbierețe. Neîndrăznind să expunem lucrurile pe nume, um apucat iarăși calea tatonărilor. Organismul politic s'a defectat și cuprins de învălmășala soluțiilor false, s'a lăsat dus de mulțime. Într'o disordine fără seamăn s'a sdruncinat tot ce într'o epocă scurtă avusese aparența de înfăptuire, mai mult sau mai puțin prin firea lucrurilor și fără concursul nostru. Ne-am năruit astfel băncile și creditul, ne-am distrus producțiunea prosperă, am făcut legi de consfințire a înșelăciunii și ne-am cramponat așa de fiecare bufurgă adusă de torent.

Și astăzi se aud mereu chemările înșelătoare ale mincinoșilor, cari cred că nu au distrus încă totul. Pe furtuna care s'a stărnit din cauza atâtor vânturi, cari au suflat cu involburare din toate părțile, se mai găsește epave cari înșeală speranța nenorocitului, dându-i iluzia de scăpare. Și cu aceiaș destrăbălare și aceiaș disordine, lumea aleargă, se opintește crezând că scăparea vine

prin metodele de până acum, caracterizate prin parazitism și învârteală și se poticenește iarăși, pentru că drumurile vechi s'au desfundat și nu mai suportă experiențe.

De aceea n'am înfăptuit nimic nou, în epoca inaugurată atât de strălucit acum cinsprezece ani. Zilele s'au scurs monotone și fără nici o svăcnire mai deosebită, decât pulsațiile obișnuite și poate nici acelea regulate. În astfel de condițiuni Ani noi în adevăratul înțeles al cuvântului nu s'au produs pentru noi. Și nu s'au produs pentru că precum am văzut ei sunt marcați în afară de caracteristica generală religioasă și de o însemnătate cu cadru special, național. An nou, în spiritul vremii actuale, traduce creația, munca și energia constructivă desfășurată de un popor într'o perioadă de treisute șasezeci și cinci de zile. La fiecare început de astfel de împărțire a timpului prin munca constructivă desfășurată, se marchează o etapă distinctă în istoria unui popor, se pun jalonările dezvoltării sale pentru fiecare compartiment în parte, pentru că să rămână dovezi pentru istoria care va descrie înfăptuirile secolelor.

În felul acesta se creștează la răboj anul nou de un vrednic popor. De aceea cel puțin acum în ceasul al unsprezecelea să ne luăm bine seama. Au trecut destui ani dela marele praznic al Unirii. Să-i ștergem acum pe toți din memorie, ca unii cari s'au scurs fără o însemnătate cuvenită. Dar în acelaș timp să luăm eroica hotărâre de a ne desbăra de asemenea trecut. În acest înțeles urarea noastră cea mai vie de Anul nou este, ca de acum înainte cel puțin să fim în stare să consacram evenimentul după cuviință.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Lichidarea datoriilor agricole.

Sub titlul acesta dl Lucian Cioranu, directorul Băncii Naționale a României, Sucursala Tg-Murăș, a scris și a scos în Noembrie a. tr., o broșură de 16 pag. în care se ocupă cu chestiunea atât de actuală a converstunii datoriilor.

În partea introductivă arată rostul intervențiilor statelor, pretutindeni, în raporturile dintre debitori și creditori și căile existente pentru re-

zoluarea problemei regulării datoritiilor: lichidarea datoritiilor pe baza dreptului comun, moratoriul, conversiunea, inflația; aceste trei din urmă le definește și le explică. Urmează apoi un capitol: reducerea datoritiilor și altul: lichidarea datoritiilor agricole la noi, cu diferitele categorii de regulări a datoritiilor.

De încheiere autorul adresează câte un apel-sfat atât creditorilor, cât și debitorilor. Iată ce le spune creditorilor:

„Din cauza prevederilor Constituției legiutorul nostru a lăsat cheia situației în mâna voastră. Aveți de ales între moratoriul și reducerea creanțelor.

Moratoriul este neprevăzutul, cu toate riscurile lui. Reducerea creanțelor, pe lângă plata imediată sau pe termen scurt, reprezintă siguranța banului primit și liniștea sufletească pe care și-o dă această siguranță.

Trebue să vă gândiți apoi la truda, greutatea și sudoarea cu care se câștigă astăzi banul. Puneți-vă voi în situația debitorului, ca să îl puteți înțelege mai bine și să simțiți toată nevoia de ajutor pe care o are el astăzi. De înțelegerile pe care le veți face cu debitorii voștri depinde în cea mare parte soarta creanței voastre.

Statul, economia generală a țării și creditul nu se pot reface decât cu sprijinul unei populații lipsite de greutate.

Interesul vostru, vă dictează să-l concordați cu interesele generale ale țării.

Și aceste interese comandă o cât mai grabnică lichidare pentru a începe o viață nouă, o viață liniștită în care toată lumea să-și găsească mulțumirea.“

Iar debitorilor le adresează următoarele cuvinte:

„Scăpați de ruina sigură spre care mergeați cu toții, dacă nu intervenea Statul, aveți o datorie de conștiință, față de voi, față de creditorii voștri și față de țară, să vă plătiți datoritiile cât mai grabnic.

Nu mai aveți ce aștepta. Statul și creditorii v'au dat tot ce au putut să dea. Nu mai pot să vă dea nimic fără pericol de a ne arunca pe toți în prăpastie.

Trei legi cari s'au succedat la scurte intervale de timp v'au arătat, că nu se mai poate specula asupra nici unei reduceri.

Vreți inflație? Aceasta ruinează țara, și când zic țara vă înțeleg pe voi, pe creditorii, pe toată lumea. Pentru că țara suntem eu toți, la un loc.

Statul v'a ajutat pe toți să păstrați aceea ce ați agonisit până acum. În doi ani și ceva de

când nu ați mai plătit nici un ban din datoritiile ce aveți, ați strâns trei recolte și v'ați mărit inventarul agricol și stocul de vite.

Cu banul și vitele strânse până acum plătiți-vă datoritiile.

Termenul de 1 Decembrie bate la ușă.

Arătați tuturor, că sunteți demni de ajutorul pe care vi l-a dat Statul, și demni de sacrificiile pe cari le-au adus creditorii în favoarea voastră, pentru că creditorii voștri nu sunt băncile, cari v'au împrumutat. Sunt mame de depunători cari și-au depus bani albi pentru zile negre, sunt părinți, cari au strâns zestre fetelor, sunt văduvele, al căror toiaș de bătrânețe este economia, orfanii al căror tutori n'au înțeles să-i lase pe drumuri la mila oamenilor, sunt școlile cari vor să construiască localuri noi pentru copiii voștri și sunt bisericile cari au pus milostenia și truda voastră deoparte, ca să înalțe case de rugăciuni și odihnă sufletească tot pentru voi.

Gândiți vă că mulți din acești nenorociți au fost lipșiți acești trei ani, de când n'ați mai plătit, și de bucățile de pâine, de azi pe mâine.

Dacă în necazul lor și-au blestemat vredodată soarta și pe voi, redați-i vieții, pentru că nici ei nu v'au lăsat să pieriți.

Cei mai mulți dintre voi, lor le datorati averea ce o aveți astăzi. Dacă nu era banul lor, în zadar v'ați fi trudit. Scoborâți un moment în conștiințele voastre și întrebați-le, dacă vă lasă să le faceți rău, după multul bine ce v'au făcut ei?

Cum v'ar cădea, dacă ei ar fi debitori și voi creditorii lor și dacă v'ar face la fel cum le faceți voi astăzi?

În afară de obligațiunea morală ce o aveți de a vă aranja datoritiile, mai aveți obligațiunea legală pe care v'o impune legea pentru reglementarea datoritiilor agricole. Ea prevede sancțiuni (pedepse) grave pentru acei ce nu înțeleg a se supune ei, în condițiunile stabilite.

Toți cari nu se supun, pierd toate avantajele legit și urmează a plăti toată datoria, fără reduceri, pe baza dreptului comun.

Astăzi, când din nou luați legăturile, atâta timp întrerupte cu creditorii voștri, nu uitați, că interesul vostru, al creditorilor și al țării este, să scăpați cât mai în grabă de datoritiile.

Faceți încă o sforțare.

Scăpați de povara datoritiilor, viața voastră va fi mai liniștită, munca mai spornică în gospodăriile voastre, și țara va putea din nou prospera din belșugul cetățenilor și al bogățiilor cu care a binecuvântat-o Dumnezeu.

Broșurica ar fi meritată să fie răspândită, la timpul său, în cereuri cât mai largi. Ea se poate celi însă și acum cu folos, deși atât creditorii, cât și debitorii sunt în așteptarea noii legi a conversiunii datorțiilor, anunțată de actualul guvern, lege ce va fi pusă, cum se spune, cu totul pe alte baze — mai raționale, decât cele anterioare.

Efectele legii conversiunii.

Reproducem cu titlu de document scrisoarea adresată de un creditor ipotecar dlui ministru de finanțe pentru a se vedea consecințele nefaste chiar și pentru fisc a diferitelor legi de asigurare:

Dasăzică, la 13 Decembrie a. e. prepușii voștri, dela percepția 11 fiscală, din strada Mihaiu Vodă No. 25, vor purcede la vinderea prin licitație publică, pentru neplata impozitelor pe anii 1931, 1932 și 1933, a următoarei averi a subsemnatului: „mobila din dormitor, masa din sufragerie cu scaunele ei, și biblioteca și biroul de avocat”. (Publicațiunea de vânzare No. 12, din 22 Noembrie 1933).

Cred că veți contraveni că contribuabilul care și-a plătit cu sfințenie, până în 1931, impozitele, dacă nu le-a mai plătit de atunci încoace, e că a devenit insolubil.

Iar de ce a ajuns insolubil, că să vă lămuresc aci.

Încercător în legile țării mele, ocrotitoare ale averii celor ce muncesc, am dat, în 1929, cu împrumut pe ipotecă în prim rang, toată averea mea, strânsă cu o trudă istovitoare de avocat pledând, timp de aproape 30 de ani.

De patru ani datornicii mei nu mi-au plătit nici o lăscate dobândă, afară de cea reținută pe primul an din capitalul împrumutat.

Încurajați și pervertiți de legile de excepție (legea execuțiilor silite, legile de conversiune și moratoriile ce s'au ținut lanț), legi care au întors pe dos codul civil și procedura civilă — obligații mei n'au plătit nici capital nici dobândă, după cum n'au depus nici veniturile imobilelor ipotocate, la dispoziția creditorului ce mă numesc.

Din această cauză și din cauza crizei care a euleat la pământ meseria de avocat, imboldul meu la muncă (partea morală) a scăzut, iar venitul meu profesional a scăzut și el sub minimul destul de modest, cerut pentru existența mea și alor mei.

De aci: îndatorirea mea cu o jumătate de milion Lei, la bănci, rude și prieteni, unde, om

cinstit, plătesc mereu dobânzi, fără să isbutesc a achita cât de puțin din capete.

În schimb fiscul, în tot acest timp, m'a impus (sunt avocat mare, argumentează oamenii lui!) la aceleași sume ca în timpul inflației, sume cari neputând fi plătite, s'au umflat cu o treime prin amenzi și dobânzi la dobânzi.

În asemenea condițiuni, mă întreb și vă întreb, domnule ministru: Poate fi executat ordinul vostru de a mi-se vinde prin licitație publică, uneltele mele de muncă de avocat: biblioteca și biroul, ca să nu mai pomenesc de masa, de unica masă din sufragerie, cu scaunele ei?

Dă spun, uluit, fără indignare și fără revoltă cazul, pentru că el nu privește numai neînsemnata mea persoană. E cazul a două treimi din creditorii ipotecari. Mai mult pentru ei deci vă cer un răspuns care să fie o soluție: legală, dreaptă și echitabilă.

Eu socot că e la mîntea omului că un debitor al Statului, căzut în insolvență din cauza Statului, nu poate fi executat de acelaș Stat, care de ani de zile l-a pus în imposibilitate să execute, la rîndu-i pe debitorii săi. Iar ca să vă înlesnesc răspunsul, îmi îngădui să vă spun, dl'e ministru, ce a și face eu în locul vostru.

Ași substitui debitorilor fiscului pe debitorii acestora. I-ași executa pe aceștia pentru plata impozitelor în suferință ale creditorilor lor.

Lucrul, pare-mi se e și legal și posibil. Pentru că destule legi — acestea, în adevăr, ilegale — au fost făurite numai pentru debitori și contra intereselor Statului.

E rîndul Statului, acum, dacă nu vrea să se destrame, să vină cu legi și în interesul lui propriu suprem și legitim. E rîndul lui să treacă peste interesele electorale ale partidelor politice, să treacă peste interesele egoiste și nelegitime ale debitorilor înregimentați în partide. Personal, vă indic pe unii din datornicii mei, de unde fiscul se va putea îndestula cu prisosință.

Aci creditorul dă numele a doi din debitorii d-sale și anume:

1. Unul care-i e dator 1.000.000 Lei garantat cu imobilul nou, cu 24 apartamente mici. El nu l-a achitat o centimă din dobândă timp de 4 ani.

2. Al doilea i-e dator 2.000.000 Lei. E coproprietar al unui imobil din Calea Victoriei. N'a plătit nici o dobândă deși imobilul cu care a garantat creanța, e producător de însemnate venituri.

Și creditorul încheie petiția adresată de d-sa ministrului de finanțe astfel:

Degnați a lua măsuri contra lor, dle ministru, executându-i măcar pentru plata impozitelor datorate de mine fiscului, pentru că au de unde, pe când mie nu mi-a rămas decât venitul muncii mele dintr'o meserie total căzută.

Generalizați măsura, și, astfel veți servi interesele esențiale ale Statului.

Jurisprudență fiscală.

Impozit mobilier asupra veniturilor din depunerile în numerar la bănci sau alte inst. de credit. Este datorat din ziua închiderii conturilor, care fiind însăși scadența dobânzilor datorate va fi și ziua exigibilității venitului creditorului depunător.

In fapt: Prin sentința atacată cu recurs, tribunalul a respins ca neîntemeiat apelul declarat de recurentă contra deciziei Nr. 57.553 din 6/X/1932 și a confirmat în totul menționata decizie, prin care Administrația financiară Arad îi respinsese contestația făcută contra împlinirii impozitului mobilier și cererea ei de a i se restitu sau compensa în celelalte impozite suma de 140.065 Lei, încasată în plus peste impozitul mobilier datorat potrivit cotelor și distincțiilor prevăzute de art. 22 din legea contribuțiilor directe, astfel cum a fost modificat prin legea din 1 Ianuarie 1932;

Ori, pentru a hotărî astfel, tribunalul constată în fapt că, în cursul lunii Ianuarie 1932, recurenta a vărsat Administrației financiare impozitul mobilier perceput de ea pe cale de reținere, conform art. 25 din legea contribuțiilor directe, pentru dobânzile achitate sau creditate la depunerile în numerar în cursul semestrului 1 Iulie — 31 Decembrie 1931, și motivează în drept că acest impozit a fost corect încasat cu aplicarea cotei de 12.1%, deoarece acele dobânzi au devenit exigibile la 31 Decembrie 1931, data încheierii conturilor, când era încă în vigoare vechiul art. 22 din legea contribuțiilor directe, care supunea la un impozit de 10% (majorat la 12.1% prin legile din 1 Ianuarie 1929 și 21 Iulie 1929) veniturile din depunerile în numerar la bănci, fără să facă vreo distincție în privința termenului pe care erau efectuate depunerile, o asemenea distincție fiind prevăzută de art. 22 citat mai sus numai în urma modificării ce s'a adus prin legea din 1 Ianuarie 1932, care, neavând efect retroactiv, se aplică numai veniturilor mobiliare exigibile după această dată;

În dezvoltarea motivelor sale de casare, recurenta impută instanțelor de fond că au făcut o rea aplicațiune art. 22 vechiu, art. 22 așa cum a fost modificat prin legea din 1 Ianuarie 1932 și art. 25 din legea contribuțiilor directe, când după dobânzile cuvenite depunătorilor săi, exigibile la 1 Ianuarie 1932, au calculat impozitul mobilier cu cota veche 12.1%, în loc să aplice cotele prevăzute de legea din 1 Ianuarie 1932 sub imperiul căreia au devenit exigibile drepturile deponenților la dobânzi și că au săvârșit o eroare grosieră de fapt și un exces de putere când au stabilit ca veniturile mobiliare în discuțiune au fost exigibile la 31/XII/1931, data încheierii conturilor, susținând că deponenții urmau să primească dobânzile cuvenite după depunerile lor pe semestrul 1 Iulie — 31 Decembrie 1931 numai după ce conturile acestui semestru au fost încheiate, ori semestrul terminându-se la 31/XII/1931, ora 24 și conturile încheindu-se în acest moment, drepturile deponenților la dobânzi au devenit exigibile numai la 1/I/1932 și prin urmare impozitul cuvenit Statului după acele dobânzi trebuia încasat cu cotele prevăzute de legea din 1 Ianuarie 1932 sub imperiul căreia era datorat.

In drept: Potrivit art. 25 din legea contribuțiilor directe și §§-ii 57, 58 din Instrucțiunile ei oficiale, impozitul asupra veniturilor (dobânzilor) din depunerile în numerar la bănci, sau alte instituțiuni de credit este datorat din ziua exigibilității dreptului creditorilor (depunătorilor), adică din ziua când venitul devine exigibil din partea creditorului, și perceperea lui se face pe cale de reținere și vărsare directă la Stat de către debitorii acelor venituri, reținere care operează de drept din momentul exigibilității venitului, partea din venit datorată ca impozit aparținând din acel moment Statului, indiferent de termenul și condițiunile în cari urmează să se facă vărsarea;

Considerând că, ziua închiderii conturilor (31/XII/1931) fiind însăși scadența dobânzilor datorate de recurentă la depunerile în numerar pe semestrul I/VII—31/XII 1931, aceste dobânzi au devenit din acea zi exigibile și, în conformitate cu principiul statorniciei în art. 25 din legea contribuțiilor directe, sunt supuse impozitului mobilier cu aplicarea cotei de 12.1% prevăzută de art. 22 din citata lege în vigoare la data exigibilității, cotele de impunere prevăzute de art. 22 modificate, fiind aplicabile numai veniturilor mobiliare exigibile dela 1 Ianuarie 1932.

Reținerea impozitului operând de drept din momentul exigibilității venitului (31/XII/1931), iar partea din venit datorată ca impozit aparținând din acel moment Statului, cu drept cuvânt instanțele de fond au respins contestația recurentei — al cărei drept de a contesta împlinirea unui asemenea impozit este de altfel discutabil — și procedând astfel au făcut o corectă aplicațiune în cauză a textelor de lege menționate mai sus și n'au săvârșit nici o eroare grosieră de fapt s'au vreun exces de putere, așa că motivele de casare sunt neîntemeiate și în consecință recursul a trebuit să fie respins ca atare.

(C. de Apel Timișoara s. II, dec. no. Fisc. 3817/12/933 din 18 Octombrie 1933; Președinte și redactor dl V. Alexandrescu, consilier).

CRONICA

Cătră on. abonați. Adresăm tuturor abonaților și sprijinatorilor de pân' acum ai revistei noastre rugămintea să binevoiască a-și înnoi abonamentul pe 1934, iar cefitorilor, cari încă n'ar fi abonați, să între în șirul abonaților noștri, dând sprijinul material indispensabil acestui organ de publicitate financiar-economic, îndeosebi acum, când suntem chemați a duce o luptă îndârjită pentru combaterea demagogiei, care făcându-și teren și în viața noastră economică, primejduște să o sdruncine pe aceasta din temelii.

On. noastre institute de bani etc. le rugăm să se folosească de coloanele revistei noastre pentru publicarea anunțurilor lor oficiale: bilanț anual, convocarea adunării generale, concursuri etc.

Manuserisele publicațiilor menite să apară ca inserțiuni rugăm ale expedia astfel ca să ajungă aici, după posibilitate, cel puțin cu 3 zile înainte de ziua expediției regulate a revistei, care este ziua de Sâmbătă.

Abonamentele restante etc. rugăm a le achita.

Prețul abonamentului este: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—, pentru particulari Lei 400.—, pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—, pe an. În străinătate Lei 800.

Taxa inserțiunilor Lei 6 de fiecare cm. □

Sumele designate pentru abonamente și inserțiuni se vor asemna la Banca „Albina“, Sibiu, în favorul contului „Revistei Economice“.

Redacțiunea și Administrațiunea se află în Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Necrolog. Dl Gheorghe Pop, fost primul prefect al Sălăgiului și membru în Consiliul de administrație al băncii „Sălăgeana“ din Jibou, a decedat în 25 Decembrie 1933, în etate de 69 ani.

Un comunicat al Asociației naționale a purtătorilor francezi de valori mobiliare. „Asociația națională a purtătorilor francezi de valori mobiliare înștiințează pe deținătorii de rentă românească din împrumutul 4^{1/2} la sută 1913, consolidare, 4 la sută 1922 și rentă unificată 4 și 5 la sută, că dispozițiile acordului încheiat la 26 Octombrie 1933, pot fi, ținând seama de împrejurări, acceptate. Prin urmare, asociația invită pe deținătorii de rentă să depute cupoanele lor, cu scadența de 1 Octombrie 1933, la băncile respective.

Plata accontului de douăzeci și cinci la sută din totalul nominal al cuponului, se va face la prezentare, scăzându-se numai impozitul încasat de statul francez. După ce vor fi perforate și ștampilate cu o ștampilă prin care se certifică plata accontului, cupoanele vor fi restituite deținătorului de rentă, spre păstrare.

Un accont de douăzeci și cinci la sută din valoarea nominală a cupoanelor rentelor unificate 4 și 5 la sută, cu scadența la 1 Ianuarie 1934, va fi plătit, după aceeași procedură, cu începere dela 2 Ianuarie 1934“.

Ionel Teodoreanu :

„GOLIA“ 2 vol. 120.—

„GOLIA“ e un roman autentic, puternic, extrem de original și captivant la lectură. Nu seamănă cu nimic din literatura românească; e unic. Și adaug că, din câte știu, Tia Arabu, una dintre eroine, e cea mai primejdioasă femeie din câte a dat literatura noastră. O femeie-șarpe...

„Adevărul Literar“ din 6 Oct. 1933 **G. IBRĂILEANU.**

In depozit la **Librăria**

„DACIA TRAIANA“ s. p. a., Sibiu.